0 μ. 64, τὸ ὕψος του 0 μ. 33. Τὸ σχῆμα του εἶνε ὀρθογωνικό. Στὴν πλαγία πλευρά του εἶνε χαραγμένη ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή :

† ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ
Ο ΛΙΘΟΣ ΑΠΟ
ΚΑΝΑ ΤΗΣ ΓΑ-
ΛΙΛΕΑΣ ΟΠΟΥ
ΤΟ ΥΔΩΡ ΟΙΝΟΝ
ΕΠΟΙΗΣΕΝ Ο Κ(ΥΡΙΟ)Σ
ΗΜΩΝ Ι(ΗΣΟΥΣ)Σ Χ(ΡΙΣΤΟ)Σ †

Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει τὸ θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔλειψε τὸ κρασὶ ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ γάμου, καὶ ὁ Ἰησοῦς μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ γλυκόπιοτο κρασί. Πρόκειται λοιπὸν περὶ χριστιανικοῦ μνημείου ἀνυπολογίστης ἀξίας.

Τὰ ὁδοιπορικὰ βιβλία τοῦ Μεσαίωνος ἀναφέρουν πολλὰ μνημεῖα στὴν πόλι Κανᾶ. Ὁ περιηγητὴς Ἀντωνῖνος, περνῶντας ἀπὸ κεῖ κατὰ τὸ 567 μ. Χ., εἶδε δυὸ λιθαρένιες στάμνες, μέσα στὶς ὁποῖες ὁ Χριστὸς μετέβαλε τὸ νερὸ σὲ κρασί. Ἄλλος περιηγητής, ὁ Βιλλιβάλδης, στὰ 752 μ. Χ. βρῆκε στὴν Κανᾶ μιὰ μεγάλη ἐκκλησία, ὅπου διετήρουν ἀκόμα τὴ μιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ στάμνες τοῦ θαύματος. Ὁ Ἀντωνῖνος ἔγραψε Λατινιστὶ τὶς ἐντυπώσεις του. Ἰδοὺ μιὰ περικοπή :

«...*Μετὰ ὁδοιπορίαν ὀκτὼ σταδίων, ἐφθάσαμε στὴν Κανᾶ, ὅπου ὁ Κύριος παρευρέθη στοὺς γάμους, καὶ ἐξαπλώθηκα στὸ ἴδιο πέτρινο ἀνάκλιντρο, ὅπου ἐγὼ ὁ ἀνάξιος ἔγραψα τὰ ὀνόματα τῶν γονέων μου*».

* * *

Στὰ Βυζαντινὰ χρόνια, ἡ πόλις Ἐλάτεια εἶχε μονὴ τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία, φαίνεται, ὅτι ἐχτίστηκε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανό. Ὁ Αὐτοκράτωρ, γιὰ νὰ τιμήση περισσότερο τὸ ναό, ἔφερε κ' ἐτοποθέτησε ἐκεῖ τὸ Ἅγιο αὐτὸ Λείψανο, ἀνάμεσα σὲ δυὸ στοὲς ποὺ φέρουν πρὸς τὸ Ἅγιο Βῆμα «ἐν τόπῳ τιμιωτάτῳ καὶ ἐπιφανεστάτῳ».

Πλὴν τοῦ λίθου τῆς Κανᾶ, ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος Παρὶ ἀνεκάλυψε, κάτω ἀπὸ μιὰ πλατεῖα, καὶ χρηματικὸ θησαυρό, ἀποτελούμενο ἀπὸ 138 χάλκινα δηνάρια, ἀνήκοντα στοὺς πρίγκηπας τῆς Ἀχαΐας καὶ τοὺς δούκας τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ δεσπόται τῶν Θηβῶν. Βρῆκε ἀκόμη καὶ 22 ἀργυρᾶ νομίσματα, φέροντα τὴν εἰκόνα τοῦ Δόγη τῆς Ἐνετίας Φραγκίσκου Δάνδολο. Ὅλα αὐτὰ ὅμως εἶνε εὑρήματα μηδαμινὰ μπροστὰ στὸ χριστιανικὸ μνημεῖο τοῦ θαύματος τῆς Κανᾶ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΩΣ ΣΩΘΗΚΕ ΜΙΑ ΠΟΛΙΣ !

Στὰ 1672, ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος 14ος βρισκόταν, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ του, στὰ πρόθυρα τοῦ Ἀμστερνταμ. Ἡ ἀρχὲς τῆς πόλεως, μόλις ἔμαθαν τὴν ἄφιξη τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἐχθρῶν τους, τρομοκρατήθηκαν. Συνεδρίασαν ἀμέσως καὶ ἀποφάσισαν ὁμοφώνως νὰ παραδώσουν στὸν πολιορκητὴ τὰ κλειδιὰ τῆς πόλεως.

Ὁ μόνος ποὺ δὲν ἐψήφισε ὑπὲρ τῆς παραδόσεως, ἦταν ὁ γέρος δήμαρχος τῆς πόλεως, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς συνεδριάσεως, εἶχε πέσει σὲ.... βαθύτατο ὕπνο ! Τότε οἱ ἄλλοι ἔσπευσαν νὰ τὸν ξυπνήσουν. Αὐτός, μόλις ἄνοιξε τὰ μάτια του, ἐρώτησε τί εἶχε ἀποφασισθεῖ.

— Νὰ παραδώσουμε στὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας τὰ κλειδιὰ τῆς πόλεως, ἀπήντησαν οἱ πανικόβλητοι σύμβουλοι.

— Τὰ ἐξήτησε ; ἐρώτησε μὲ ἀπάθεια ὁ νυσταγμένος δήμαρχος.

— Ὄχι ἀκόμα.

— Ἔ, τότε περιμένετε νὰ σᾶς τὰ ζητήση πρῶτα ! ξαναπῆε ὁ δήμαρχος καὶ... ἐξακολούθησε τὸν ὕπνο του.

Ἡ ἀπάντησις του αὐτὴ ἐν τούτοις ἔσωσε τὴν πόλι, γιατὶ τὴν ἴδια μέρα τὰ στρατεύματα τοῦ Λουδοβίκου 14ου ἀπεχώρησαν καὶ ἔλυσαν τὴν πολιορκία, ἐπειδὴ φοβήθηκαν μήπως οἱ σύμμαχοι τῶν Ὁλλανδῶν, Γερμανοί, τοὺς ἐπιτεθοῦν ἐκ τῶν νώτων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ ΚΑΙ Η ΣΤΑΜΝΑ

Στὴν ἀρχαιότητα κάποιος τυφλὸς περπατοῦσε στὸ δρόμο μιὰ σκοτεινὴ νύχτα, ἔχοντας στὸν ὦμο του μιὰ στάμνα καὶ κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα λυχνάρι. Ἐκεῖ ποὺ πήγαινε, τὸν ἐσταμάτησε κάποιος αὐθάδης νέος καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὰ τί σοῦ χρησιμεύει ἐσένα τὸ φῶς, ἀφοῦ τὸ ἴδιο βλέπεις τὴ νύχτα, τὸ ἴδιο καὶ τὴν ἡμέρα ;

— Δὲν τὸ ἔχω γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀπάντησε ὁ γέρος, ἀλλὰ γιὰ κάτι τέτοιους σὰν κ' ἐσένα, γιὰ νὰ προσέχουν μὴν πέσουν ἀπάνω μου καὶ μοῦ τσακίσουν τὴ στάμνα !....

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΒΡΑΪΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

(Ἀπὸ τὰ Παρισινὰ σατυρικὰ περιοδικά)

Ὁ Οἶκος Μπλὸκ καὶ Σια ἔκλεισε τὰ εἰκοσιπέντε χρόνια ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ ὁ Μπλὸκ λέει σ' ἕνα φίλο του :

— Θὰ ἤθελα νὰ κάνω κάτι γιὰ νὰ ἑορτάσω τὴν εἰκοσιτενταετηρίδα τοῦ οἴκου μου. Κάτι ποὺ νὰ μὴ στοιχίσει πολὺ ἀκριβὰ καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο νὰ γράψουν καὶ ἡ ἐφημερίδες καὶ νὰ εὐχαριστηθοῦν συγχρόνως καὶ οἱ ὑπάλληλοί μου.

— Τότε, τοῦ ἀπαντάει ὁ φίλος του, νὰ πᾶς νὰ... πνιγῆς, ἀγαπητέ μου Μπλόκ. Ἔτσι τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ σοῦ στοιχίση τίποτε.... Καὶ ἡ ἐφημερίδες θ' ἀναγράψουν δωρεὰν τὴν εἴδησι καὶ στοὺς ὑπαλλήλους σου θὰ προξενήσης τὴ μεγαλείτερη εὐχαρίστησι !....

* * *

Ὅταν ὁ Μπλὸκ ἀπόχτησε τὸ πρῶτο του ἑκατομμύριο, προσκάλεσε σὲ γεῦμα καμμιὰ δεκαριὰ φίλους του, ὅλους Ἑβραίους. Τὰ φαγητὰ ἦταν περίφημα, τὰ κρασιὰ ἐκλεκτὰ καὶ οἱ συνδαιτημόνες ἤρθαν γρήγορα στὸ κέφι καὶ ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν μὲ τὴ σειρά. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως ἕνας ἀπὸ τοὺς προσκαλεσμένους ἐπῆρε ἕνα ἀσημένιο κουταλάκι καὶ τὸ ἔχωσε στὴ τσέπη του. Μὰ ὁ Μπλὸκ τὸν ἀντελήφθη καὶ ὅταν ἦρθε ἡ σειρά του νὰ τραγουδήση, εἶπε :

— Ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ τραγουδῶ....

— Δὲν ξέρεις νὰ τραγουδᾶς ; φώναξαν οἱ προσκαλεσμένοι. Τότε θὰ σοῦ βάλουμε πρόστιμο....

Τύπος Ἑβραίου τραπεζίτου
(Ἰδὲς πλαγινὴν στήλην)

— Γιὰ νὰ μὴ μοῦ βάλετε πρόστιμο, εἶπε τότε ὁ Μπλόκ, θὰ σᾶς κάνω μιὰ ταχυδακτυλουργία ποὺ θὰ σᾶς διασκεδάση πολύ, πιὸ πολὺ κι' ἀπ' τὸ τραγοῦδι ποὺ θἄλεγα.

— Σύμφωνοι, ἀπάντησαν ὅλοι μαζὶ οἱ προσκαλεσμένοι.

Τότε ὁ Μπλὸκ ἐπῆρε ἀπὸ τὸ τραπέζι ἕνα ἀσημένιο κουταλάκι καὶ εἶπε :

— Τὸ βλέπετε τὸ κουταλάκι αὐτό :... Τὸ βάζω στὴν τσέπη μου... Τώρα ὅμως θὰ διατάξω νὰ φύγη ἀπὸ τὴν τσέπη μου καὶ νὰ πάη στὴν τσέπη τοῦ φίλου μας Ἰσαάκ...

Καί, λέγοντας αὐτό, ἔδειξε τὸν προσκαλεσμένο ποὺ εἶχε κλέψει τὸ κουταλάκι.

— Ἕνα !... δύο !... τρία !... ἐξακολούθησε ὁ Μπλόκ. Ψάξτε τώρα στὴν τσέπη τοῦ Ἰσαὰκ καὶ θὰ βρῆτε τὸ κουταλάκι.

Πράγματι ἔψαξαν στὴν τσέπη τοῦ Ἰσαὰκ καὶ βρῆκαν τὸ κλεμμένο κουταλάκι !...

* * *

Ὁ Λεβὺ θὰ ἦταν εὐτυχέστατος καὶ θ' ἀπελάμβανε ἥσυχος τὴν οἰκογενειακή του γαλήνη, ἂν κάθε βράδυ, ποὺ γύριζε στὸ σπίτι του, δὲν ἐμαρτυροῦσε κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὸν τρομερὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν τὰ παιδιὰ τοῦ γείτονά του Μπλόκ, τὰ ὁποῖα ἔτρεχαν καὶ πηδοῦσαν στὸ ἐπάνω πάτωμα.

Μιὰ μέρα, μὴ ξέροντας τί νὰ κάνη, ἀνέβηκε στὸ σπίτι τοῦ Μπλὸκ καὶ τοῦ εἶπε :

— Φίλε μου, ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ σπουδαία ἐκδούλευσι....

— Λέγετε, κύριε Λεβύ... Σᾶς ἀκούω...

— Κύριε Μπλόκ, ἔχετε ἕξη παιδιά... Εἶνε χαριτωμένα, δὲν ἀντιλέγω... Ἀλλὰ μὲ ξετρελλαίνουν κάθε βράδυ μὲ τὸ θόρυβο ποὺ κάνουν καθὼς τρέχουν μὲ τὰ χοντροπάπουτσά τους στὰ δωμάτια.... Στρῶστε, κύριε Μπλόκ, τὸ σπίτι σας μὲ χαλιὰ καὶ θὰ σᾶς εἶμαι διὰ βίου εὐγνώμων.... Μονάχα ἔτσι δὲν θ' ἀκούγονται τὰ παιδιά σας...

— Ποῦ νὰ τὰ βρῶ τὰ χαλιά, κύριε Λεβύ ;... Ἀλλοίμονο, στοιχίζουν πολὺ ἀκριβὰ καὶ ὁ θεὸς ποὺ μᾶς χαρίζει τὰ παιδιά, δὲν προνοεῖ νὰ μᾶς χαρίση καὶ μερικὰ χαλιά...

— Καὶ πόσα χρήματα χρειάζονται γιὰ νὰ στρώσετε τὸ δωμάτιά σας μὲ χαλιά ;...

— Μά, πάνω - κάτω, πέντε χιλιάδες φράγκα.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Λεβύ, ἀφοῦ σκέφθηκε προηγουμένως ὅλη τὴ νύχτα, ἔδωσε στὸν Μπλὸκ τὶς πέντε χιλιάδες φράγκα, λέγοντάς του :

— Σᾶς τὰ δίνω, ὑπὸ τὸν ὅρο ὅμως ὅτι, ὅταν θὰ ζητήσω νὰ πάρω πίσω τὰ χαλιὰ ποὺ θ' ἀγοράσετε, θὰ μοῦ τὰ δώσετε προθύμως.

— Μάλιστα, κύριε Λεβύ.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἀκούστηκε πειὰ θόρυβος στὸ ἀπάνω πάτωμα. Ὁ Λεβύ, κατενθουσιασμένος, ἀνέβηκε ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, γιὰ νὰ δῆ τὰ χαλιὰ ποὺ εἶχαν ἀγοραστεῖ μὲ τὶς πέντε χιλιάδες του. Μά, μπαίνοντας στὸ σπίτι τοῦ Μπλόκ, ἔμεινε κατάπληκτος, μὴ βλέποντάς ποιθενὰ τὰ χαλιά.

— Ποῦ εἶνε τὰ χαλιά ; ρώτησε.

— Ἀκοῦστε, κύριε Λεβύ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μπλόκ. Ἐπροτίμησα ἕνα ἄλλο τρόπο γιὰ νὰ σᾶς ἐξασφαλίσω τὴν ἡσυχία σας.... Ἀγόρασα στὰ παιδιά μου παντοῦφλες καί, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσετε, χάρις σ' αὐτές, δὲν ἀκούγονται πειὰ καθόλου !....